

потенціалу і гармонічність потенціалу. Ці поняття встановлюють взаємозв'язок між різними класифікаціями потенціалу підприємства, який є базою формування стратегії підвищення конкурентоспроможності.

Список літератури: 1. Петровська С.В., Шкода Т.Н. Використання бенчмаркінга у формуванні стратегії підвищення конкурентоспроможності підприємства. – Проблеми системного підходу в економіці: Збірник наукових праць: Вип. 6. – К.: НАУ, 2004. – 251 с. – С. 126-131. **2.** Шкода Т.Н. Потенціал організації – основа її конкурентоспроможності. – Проблеми системного підходу в економіці: Збірник наукових праць: Вип. 7. – К.: НАУ, 2004. – 200 с. – С. 97-100. **3.** С.М. Клименко, О.С. Дуброва, Д.О. Барабась, Т.В. Омеляненко., А.В. Вакуленко. Управління конкурентоспроможністю підприємства: Навчальний посібник. – К.: КНЕУ, 2006. - 527 с. **4.** Управління міжнародними конкурентоспроможними підприємствами: Навч. посіб. / За ред. І. Ю. Сіваченко. – К.: ЦУЛ, 2003. – 186 с **5.** Алещина Н. В. Анализ подходов и обеспечению конкурентоспособности предприятий // Наукові праці Донецького державного технічного університету. – 2002. – № 53. – С. 201 – 209.

ГОЛУБ Н.Л., асистент, **ТАБАЧНИКОВА Н.В.**, студент, м. Вінниця, ВТЕІ КНТЕУ

НАПРЯМКИ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В БАНКІВСЬКІЙ СФЕРІ

Однією з економіко-правових форм інвестиційної діяльності є інноваційна діяльність, яка має особливе значення у зв'язку з орієнтацією нашої держави на забезпечення інноваційного шляху розвитку економіки країни.

Інноваційна діяльність – це одна з економіко-правових форм інвестиційної діяльності, що здійснюється з метою впровадження досягнень науково-технічного прогресу у виробництво і соціальну сферу з метою досягнення певного соціально-економічного ефекту, в т.ч. випуску і розповсюдження принципово нових видів техніки і технології, досягнення прогресивних міжгалузевих структурних зрушень, здійснення якісних змін у стані продуктивних сил, поліпшення соціального й екологічного становища, випуску нових конкурентоздатних товарів, послуг та ін..

Світовий досвід свідчить, що у сучасних умовах стійкий довгостроковий розвиток економіки залежить більшою мірою не від ресурсних можливостей, які є обмеженими, а від інноваційної активності суспільства та окремих його елементів.

Завдяки інноваціям наука стала безпосередньо продуктивною силою, а знання у вигляді нематеріальних активів – основним капіталом економічного розвитку.

Спеціалісти відмічають, що сьогодні банки у розвинутих країнах практично вже вичерпали можливості зростання як органічного, тобто за рахунок звичних внутрішніх джерел, так і за рахунок злиттів та поглинань. Таким чином, для забезпечення самозбереження та розвитку у банківських інститутах об'єктивно виходить потреба у формуванні нового, інноваційного мислення.

Вивчаючи інновації у банківській сфері необхідно мати на увазі, що, на відміну від виробничих компаній, банки за своєю природою є достатньо консервативними організаціями. Незмінність змісту операцій, організаційних структур, процедур контролю, вмінь співробітників, навіть зовнішнього вигляду приміщень протягом тривалого часу складало основу формування їх іміджу як стабільних інститутів та, відповідно, довіри клієнтів. Тобто у сучасних умовах банки вимушені поєднувати те, що не поєднується – розумний консерватизм та інновації.

Основною причиною виникнення інновацій у банківській сфері, як і в інших галузях економіки, є перспектива отримання прибутку. Проте сприятливі умови виникнення банківських інновацій створюються, перш за все, змінами зовнішнього банківського середовища. Основним інституційним фактором, що впливає на процес розробки та впровадження банківських інновацій, є існуюча у країні система регулювання банківської діяльності, а також законодавство, що визначає розвиток інших фінансових ринків.

Світова практика свідчить, занадто суворя регулятивна система фактично перешкоджає природному розвитку інноваційного процесу, що ставить банківську систему країни у нерівне конкурентне становище по відношенню до глобальної економічної системи.

Банківський сектор зараховується до зрілих секторів (mature business) економіки, а отже характеризується середнім, або навіть щоразу обмеженішим темпом зростання (1-10% річна ставка доходів). На цьому етапі циклу життя сектору обґрунтованою є стратегія ринкових позицій банку, яка має на меті втримати фінансові результати на відповідному рівні шляхом лідерства у витратах, покращення ефективності функціонування, максимізації використання засобів, обмеження інвестицій та зростання стандартизації.

У світовій банківській практиці зараз відбуваються наступні інноваційні зміни:

- «багатоканальна діяльність» при поєднанні нових і традиційних технологій і інструментів: самообслуговування, дистанційного обслуговування, використання Інтернету, індивідуальні консультації, телефонні центри;

- віртуальні банківські і фінансові технології: управління банківським рахунком, готівкові розрахунки, електронний підпис, укладення договорів, фінансові організації (біржі, банки);

- розосередження і організаційне розділення банку на три елементи: поширення послуг, виробнича частина і портфельний банк; оптимізація банківської мережі: сегментація, зміни у філіях і філіальній мережі;

- комплексне використання нових інформаційних і комунікаційних технологій для електронного і змішаного (традиційного і нового) маркетингу (клієнт сам вибирає форму обслуговування);

- нові банківські продукти (послуги) на базі нових технологій, нові автомати самообслуговування (моно - і багатофункціональні, інформаційні) [1].

Особливу увагу, на мою думку, заслуговують інноваційні технології, які використовуються банківськими установами.

Так, наприклад, дистанційне управління банківськими рахунками можна здійснювати різними способами:

- за допомогою телефону - телебанкінг;
- персонального комп'ютера - е-банкінг;
- інтернету - інтернет-банкінг;
- портативних засобів - мобільний банкінг.

Еволюція банківської системи в сторону дистанційної моделі банківського обслуговування зумовлена рядом об'єктивних особливостей економічного і соціального середовища, в яких існують банки, і в першу чергу - змінами в способі життя людей, проникненням нових інформаційних технологій і автоматизацією банківських операцій, зростанням конкуренції.

Тому, як ніколи загострюється протиріччя між потребою у посиленні регулювання з метою зменшення згубних наслідків надмірної конкуренції та бажаністю більшою дерегуляції для ефективного розвитку банками свого бізнесу.

Ситуація на ринках, що розвиваються, включаючи і український, є дещо іншою. Банківський сектор тут є менш динамічним і консолідованим, і в цілому, йому поки що вистачає законодавчого простору для помірною інноваційного розвитку. Разом з тим, українські аналітики відмічають певну недосконалість нормативної бази функціонування банківської системи, що ускладнює швидке впровадження банківських продуктів. Це стосується системи валютного регулювання, що стримує розвиток ринку деривативів та повноцінного міжнародного торговельного фінансування, занадто тривалого процесу створення несуперечливої нормативної бази функціонування

іпотечного ринку, незавершеності реформ у сферах пайового інвестування, що становлять значний інтерес для банківського бізнесу тощо [2].

Таким чином, на розвиток банківських інновацій в Україні значною мірою впливають недосконалі законодавча база щодо захисту прав інтелектуальної власності, законодавча база щодо регулювання сфер, яких стосується впровадження інновацій, відсутність значного попиту українських споживачів. Як і в багатьох пострадянських країнах, населення не підготовлене до сприйняття банків як фінансових радників, до користування інноваціями в банківській сфері, що стримує їх розвиток, а тому не створює для банків можливостей значно підвищити конкурентоспроможність на світових фінансових ринках. Подальші дослідження у цій галузі повинні стосуватися методів співпраці банків з населенням, а також удосконалення нормативної і законодавчої бази України.

Список літератури: 1. *Єгоричева С.Б.* Банківські інновації. Навч. пос. - К.: Центр учбової літератури, 2010. - 208 с. 2. *Румянцев А.* Private banking- ексклюзив для мільйонерів // *Финансовый директор.* - 2006. - №5. с.75-80.

ГОНЧАРОВА Т.В., магістрант, м. Харків, НТУ «ХПІ»

ПОНЯТТЯ ЕКОНОМІЧНОЇ СТІЙКОСТІ В УПРАВЛІННІ ПІДПРИЄМСТВОМ

Підприємство у ринкових стосунках займає особливе місце. Показником ринкової стабільності є здатність підприємства успішно розвиватися в умовах змін зовнішнього і внутрішнього середовищ. Міцне положення на ринку - запорука успіху. Цьому сприяє прагнення до економічної стійкості підприємства.

Вивчення літератури і практичного досвіду показує, що відсутні універсальна методика визначення економічної стійкості підприємства та оптимальні критерії оцінки «економічної стійкості підприємства».